

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjša vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in težljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naradni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Polit. društvo „Edinost“ v Trstu

sklicuje

za petek, 29. avgusta

ob 8. uri zvečer v veliki dvorani
„Narodnega doma“ v Trstu

JAVEN SHOD

z dnevnim redom:

„Namestnikovi odloki in Slovenci“.

SLOVENC! Vladni odloki glede nastavljenca, ki so tuji podaniki, so veliki pomena za domače delavstvo in uredništvo; zato je potrebno, da mi kot domačini spregovorimo resno in energično besedo, ker gre za naše življensko interese. Vsi zavedni Slovenci in Slovani, okoličani in meščani, zlasti pa naše vedno narodno delavstvo, se morajo udeležiti tega shoda, da nastopimo proti nakanam naših narodnih nasprotnikov, ki se trudijo, da preprečijo izvršitev vladnega odloka. Vsi na krov!

Politično društvo „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

„Fremdenblatt“ in odloki tržaškega namestništva.

DUNAJ, 26. (Kor.) V svoji jutranji izdaji piše „Fremdenblatt“:

„Odloki tržaškega cesarskega namestnika z dne 16. avgusta glede zahtevane izločitve tujcev iz javnih služb tržaške mestne občine, so takoj po priobčenju izvali različna razmotrivanja v javnosti.“

O tej zadevi je treba najprej poudariti, da so se državne nadzorne oblasti že dolgo časa bavile z vprašanjem odprave te dolgoletne navade tržaške občine, ki sprejema v svoje javne službe tujce in zapostavlja domačine. Vendar pa se kljub ponovnim opominom namestništvu ni posrečilo pripraviti mestno upravo do tega, da naj sama odredi potrebno remediuro. Ti ponovni opomini so bili tembolj upravičeni, ker se je grajana praksa mestne uprave, ne oziraje se na opomine, brezkernbo nadaljevala. To postopanje je v nasprotju s §. 3 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867 o splošnih pravicah državljanov, glase, katerega so vsi javni uradi za vse državljane enako dostopni, za tujce pa le v tem slučaju, če si pridobijo avstrijsko državljanstvo.

Vsled odklanjajočega stališča mestne občine, je smatral radi tega tržaški cesarski namestnik za nujno potrebno, da pripravi te zakonite uklobobe s pritiskom do veljave. Ni treba posebej poudarjati, da ta odredba, ki je čisto notranji akt uprave in ki je nastala iz nujne potrebe po varstvu javnih interesov, nikakor ni primerna za to, da bi se jo spravljalo v svojevoljno sveto s kakimi drugimi, s to notranjo zadevo nespojljivimi

stvarmi. Pač pa bo valed omenjene odredbe konečno vendar vsotvarjeno pravno stanje, po katerem se za dolgo hrepeni in ki bo konsistentno izvedeno tudi napram tujim državljanom v javnih službah in tudi v ostalih upravnih kategorijah.

Kar se tiče zadnjega, je cesarsko namestništvo v Trstu, kakor se po roča iz poučenih krogov, — pod popolnim varstvom svojega stališča in strogim izvajanjem tudi v bodočnosti, — pripravljeno, za enkrat v posameznih posebnih ozirom vrednih slučajih, na eventualno prošnjo, do voliti podaljšanje zaključka službenega razmerja imenovanih funkcionarjev.

Alje si namestništvo tudi pridržuje pravico, da s eventualnimi prošnjami teh funkcionarjev za podelitev meščanstva, individualno blagohotno postopa, v kolikor so dotičniki z ozirom na posebno dolgo obdobje službovanja in brezhibno vedenje vredni izjemnih obzirov.

Intervencija vojvode Avarna pri Berchtoldu.

DUNAJ, 26. (Izv.) Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, je danes po naročilu svoje vlade, italijanski poslanik na dunajskem dvoru, vojvoda Avarna, interveniral pri grofu Berchtoldu v zadevi odlokov tržaškega cesarskega namestnika proti mestnim nastavljencom italijanskega državljanstva.

Berchtold je šel takoj nato h grofu Stürggu in se z njim in princem Hohenlohom, ki se mudi na Dunaju, posvetoval o tej zadevi.

Konflikt med Pašičem in srbsko vojaško upravo?

BELGRAD 26. (Izv.) „Stampa“ poroča, da je prišlo med ministrskim predsednikom Pašičem in vojaško upravo glede uprave v novih teritorijih do hudega nesporazumljenja. Pašič zahteva, da se uvede takoj jako liberalna uprava, a vojaški krogi zahtevajo, naj ostane začasno še vojaška uprava. Pašič hoče baje demisionirati in bi bil v tem slučaju sestavljen nov kabinet iz radikalcev in naprednjakov. — Vest se čuje precej neverjetno.

Drinopoljsko vprašanje.

BERLIN 26. (Izv.) V diplomatskih krogih smatrajo sedaj za gotovo, da izostanejo vsake akcije velesil v drinopoljskem vprašanju. Niti z Dunaja niti iz Petrograda ni izšel noben tozadeven predlog, Nemčija pa se z ozirom na Avstrijo drži zelo rezervirano.

129.000 beguncev iz Tracije.

ATENE 26. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča: Skupno število vseh bolgarskih, grških in mohamedanskih beguncev, ki so pobegnili dosedaj iz Tracije na grško ozemlje, znaša 129.000.

Kolera na Rumunskem.

BUKAREŠT 26. (Izv.) Kolera se v rumunski armadi silno širi. Zbolelo je že čez

3.000 vojakov, od teh jih je umrlo okoli tisoč. Vse odredbe vojaške uprave in civilnih oblasti so se izkazale za nezadostne, da preprečijo razširjevanje te strašne bolezni. Prebivalstva se plačiča silno razburjenje in doži vojno intendantco, da je le ona zakrivila s svojimi nezadostnimi pripravami širjenje kolere.

Ruski veleposlanik v avdienci pri cesarju.

ISCHL, 26. (Kor.) Ruski veleposlanik na dunajskem dvoru, pl. Giers, je bil sprejet daes ob 11 dopoldne od cesarja v posebnih avdienci. Poslanik je izročil cesarju povabilo carja Nikolaja k blagoslovljenju ruske kapelice povodom odkritja spomenika v spomin velike bitke pri Lipskem.

ISCHL, 26. (Kor.) Avdienca veleposlanika Giersa pri cesarju je trajala od 11—11 1/2 dopoldne. Na izrecen ukaz cesarja je bila Giersu za vožnjo na avdienco in za povratek na razpolago dvorna ekipaža.

ISCHL 26. (Kor.) Cesar je pri današnji avdienci veleposlaniku Giersu osebno izročil veliki križec reda Sv. Stefana.

Ob 2:45 popoldne se je odpeljal Giers v dvorni ekipaži k družinskemu dnevju v cesarsko vilo. Poslanik je imel na prsih novo odlikovanje.

ISCHL 26. (Kor.) Ob 4:40 popoldne je odpotoval Giers v Berchtesgaden, kjer se nahaja njegova soproga.

Bilinski v avdienci.

DUNAJ, 26. (Izv.) Skupni finančni minister Bilinski bo sprejet od cesarja v avdienci.

Sklicanje deželnih zborov.

DUNAJ, 26. (Izv.) Na tozadevno vprašanje nemških poslancev, je zbornični predsednik dr. Sylvester odgovoril, da na sklicanje državnega zbora za september ni misliti, ker bo ta mesec sklicanih več deželnih zborov.

Čehi in nove volitve.

PRAGA, 26. (Izv.) Mladočeški listi poročajo, da so se polizkusi, doseči med čehi, v zvezi s splošnim glasovanjem v parlamentu, popolnoma ponesrečili. Zlasti v mladočeški stranki se je pojavil hud odpor proti skupnemu postopanju z radikalnimi strankami.

Poslanik Hartvik na Dunaju.

DUNAJ, 26. (Izv.) Semkal je prispel ruski poslanik v Belgradu, pl. Hartvik. Car Nikolaj in lipske stoletne slavnosti.

DUNAJ, 26. (Izv.) Ruski car je povabil vse evropske vladarje, ki se udeležijo lipskih stoletnih slavnosti, naj se udeležijo tudi posvečenju ruske spominske kapelice. Avstrijo bo zastopal pri tej slavnosti prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Zdravstveno stanje barona Skerleca.

ZAGREB, 26. (Kor.) O zdravstvenem stanju komisarja Skerleca je bil izdan siedeči biletin: Današnja noč dobra, toplota dopoldne 37, splošno stanje zadovoljivo.

Državljanstva vojna na Kitajskem.

SANGAJ, 26. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Pri Nankingu se je zadnjih 10 dni vršilo več hudih bojov. Po najnovejših poročilih so vladne čete že obklopile mesto. Zavzeli so namreč goro Kurkur, ki tvori ključ do Nankinga.

SANGAJ, 26. (Kor.) Vladne čete so danes zjutraj zavzele Nanking. Boji zadnjih dni so bili jako krvavi.

Roparski napad na vlak v Galiciji.

LVOV, 26. (Kor.) Kakor poročajo tukajšnji listi, so preteklo noč s samokresni oboroženi roparji pri Sihovu v bližini Lvova napadli vlak, ki je prišel iz Stanislava in hoteli oropati poštni voz. K sreči je železniško osebje poštni voz že v pravem času zaprlo in pogoltno roparje v beg.

Kolera v Bosni.

SARAJEVO 26. (Kor.) V okraju Tuzla se po poročilih z dne 25. t. m. ni pojavil noben nov slučaj kolere. V Brčki so se pojavili trije novi slučajji kolere, dva bolnika sta ozdravila, 4 so umrli. Ostane torej skupno še 9 bolnikov.

Umetno razburjenje.

Odloki c. kr. namestništva v Trstu, s katerimi je bilo zaukazano v smislu državnega zakona mestni občini tržaški, da odpusti iz svoje službe vse inozemce, ki zavzemajo mesta, katera imajo značaj javnih mest, so silno razburili vso takolmenujočo tržaško laško javnost. „Piccolo“ in „Independente“ kričita kakor zbesneli, in konfliktacija sledi konfliktaciji. In ne samo to: v vse avstrijsko židovsko nemško časopisje romajo danzadnem dopisi tržaške kamore, ki hujskajo na najperfidnejši način proti onim vladnim ukrepom, a prav tako je seveda umljivo samo po sebi, da je laško časopisje v kraljevini polno enakih dopisov. In vse hujskanje, ves ta krik izveneva v en sam stavek: zaradi zveze z Italijo se morajo razveljaviti ti ukrepi.

Nekam čudna je vendar ta argumentacija. Ker je Avstrija v trozvezi, katere članica je tudi Italija, smejo in celo morajo biti v Avstriji in to posebno v Trstu celo v takih službah, ki so popolnoma enakovredne z javnimi, državnimi službami, nameščeni tuji državljani, prav posebno pa italijanski podaniki. Zaradi „priateljstva“ z Italijo naj se kršijo avstrijski državni osnovni zakoni, imajo italijanski podaniki pravico, da smejo celo v takih službah, ki imajo ves značaj javnih služeb, domačinom, avstrijskim državljanom odjedati kruh izpred ust. Čudna argumentacija to.

Pri tržaški mestni občini je od tedaj, odkar je zavladala v njej laška liberalna kamora, glede na nameščanje občinskih nameščencev zavladalo geslo, da imej prednost pred avstrijskim državljanom in celo pred domačinom — Tržačanom prednost tujec, renjiko. Ne pravimo tu morda, da pred domačinom — Slovincem, kajti odkar vlada v tržaški mestni občini laška liberalna kamora, še ni bil sprejet v občinsko službo — izvemamo edino le učitelstvo v okolici — niti eden Slovenec, niti tržaški in še manj izven-tržaški; ne, če govorimo tu o Tržčanah, velja to za Tržčane italijanske narodnosti, kajti tudi pred temi imajo prednost inozemci, renjiko.

Če hoče biti italijansko tržaško prebivalstvo, namreč domače prebivalstvo, v resnici odkritosrčno in naj bi se mu dala prilika, da bi moglo s takim glasovanjem izreči svoje mnenje o onih odlokih tržaškega namestništva, smo prepričani, da bi

sebi svojega sina, ki ga je objokovala kot dvakratnega izgubljenca.

Priznal je svojemu očetu vse o svoji poroki s plesalko in še veliko več, kot pa je bilo napisano v njegovih priznanjih, ki jih je zapustil svojemu bratu.

— Nisem upal, da bi te videl še kdaj, dragi oče — je rekel — in otrok je bil vsekakor moj otrok.

Lord Templestowe je pripovedoval svojemu sinu, kako je bila grčica navzoča, ko je otrok umrl, in je pokazal Leonardu oni obesek, ki ga je nosil otrok okrog vratu.

— Mati je izginila.

— Ni izginila, ne, dragi oče, jaz sem jo namreč videl. To je zelo grda stvar. Ona ni več sedaj mademoiselle Fay, temveč —

— Temveč kaj? — je vprašal grof, kajti Leonard se je nekoliko obotavljaj, kakor ne bi hotel izgovoriti imena.

— Ona je soproga Pavla Chailisa.

— Usmiljeni bog, kako strašno! — je vzkliknil grof.

— Poizkušaj sem, da bi si izmislil kak izhod, odkar sem tamkal na dalnjem zahodu čital vest o tej poroki.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Izobčenka.

Kriminalni roman.

iz angleščine prevedel Ivan Dolenc.

Sedemindirideseto poglavje.
Zopet doma.

— Pa ali je varno, oče? — je vprašal Leonard, ko se je nekoliko poleglo njihovo prvo splošno razburjenje. — Ali morem iti domov?

— Seveda moreš, sinko moj — in upam, da začneš novo življenje.

— To tudi hočem z božjo pomočjo — je rekel mladi mož in to mu je bil tudi najtrdnjši namen. — Vem, da se mi od Allardyce ni treba bati ničesar.

— Ne, Allardyce je plemenit človek in bi bil tedaj rad doprinesel največje žrtve, da bi bil obvaroval tebe in nas onih strašnih dogodkov.

Sklepi, ki jih je napravil lord Fournes v oni radostni uri svidenja, niso bili pisani na pesek.

Njegovo nadaljnje življenje je bilo nemadeževano, in v poznejših časih je bil med najplemenitejšimi in najčastivejšimi možmi na Angleškem. Ponizno in s hvaležnim srcem je Leonard Hastings sedaj kot lord Fournes začel popolnoma novo življenje.

Grof je pozvonil in zahteval račun in pretljago mr. Hilla.

Lady Templestowe je s strahom pričakovala povratka svojega soproga. N. kakor ni mogla pojmiti, kam je neki šla Geraldina.

Vsa nestrpnost je stala ob oknu in gledala na vse strani, ko je končno vendarle zagledala prihajajoči voz.

— Ah, tu sta vendar — je pošepetala sama sebi in se je nagnila venkaj, da bi videla, kdo bo stopil iz kočije.

Ulične svetiljke so gorele svetlo in mogla je videti prihajajoče. Njen soprog je pripeljal Geraldino domov. Bil je še nekdo v vozu, toda ni bila to misl. Puddova, ki je izstopila; bil je nekdo, ki ga ni poznala — neki človek v skromni, skoraj ubožni obleki, z veliko polno brado.

Prav v tem trenutku je pogledal tujec proti oknu, in videla je v svetlobi ulične svetiljke popolnoma različno njegovo lice. Vzlic bradi in siromašni obleki ga je izpoz-

nala — bil je njen Leonard, njen izgubljeni sin, ki se je vrnil.

— Leonard! — je vzkliknila in se brez zavesti zgrudila na tla.

Ko se je zopet osvestila, ni bilo pri njej nikogar drugega kot ladi Geraldina.

— Ali ti je bolje, ljuba mama? — je vprašala. — Papa in jaz sva te našla onesveščeno.

— Da — je rekla sanjavo. — Bolje mi je. Kje je on?

— Kdo, mama?

Geraldina ni niti mislila na to, da bi bila mati videla Leonarda. Zagrinjala pri oknu so se zagrnila za njo, ko se je zgrudila, in iz ničesar se ni moglo sklepati, da bi bila gledala skozi okno.

— Kdo? — je rekla razburjeno. — Moj izgubljeni ljubljene!

— Kako to, da si se domislila njega, mama? — je vprašala Geraldino. — Kakor se mi zdi, še nisi popolnoma pri zavesti.

— Videla sem ga, da je s teboj in očetom izstopil iz voza. Videla sem ga, kaj ne, da sem ga videla?

— Da, ljuba mama, videla si ga. Zdrav je in pripeljem ga k tebi.

In oče in sin sta stopila v sobo, kjer je mati s solzami veselja v očeh privila k

glasovalo najmanj 80 % vseh laških Tržačanov za te namestništvne odloke, kajti ono naravnost koruptno protežiranje renjivosti po vladačih laškoliberalni kamori se je pristudilo že vsakemu poštemu tržaškemu Italijanu. Imeli smo priliko govoriti z resničnim možem iz italijanskega tabora, ki se s ponosom imenuje Italijani ter so posvečali in še posvečajo svoje duševne in gnotne moči povzdigi tržaškega Italijanstva, ki pa so odkrito izjavili, da so oni na mestništveni odloki zadeli sicer res v živo vladajočo stranko, da pa so — popolnoma upravičeni in da je le žal, da niso zagledali belega dne že pred leti, da se določbe državnega obojavnega zakon niso izvajale z ono strogostjo že takoj od začetka, kajti tako bi imelo lepo število domačinov v domači občini svoj kruh, ki ga pa jim je dosedaj odjemal sicer sonarodnjak, a vendar tujec, ki uživa tu vse pravice, a nima nikakih dolžnosti.

Takega mnenja je ogromna večina domačega tržaškega italijanskega prebivalstva, ki eno le še obžaluje, da namestništveni odloki nimajo svoje veljave tudi za ostale občinske nameštence, saj so občinske naprave, v katerih je večina vseh nameštencev renjikov, kakor n. pr. v mestni plinarni, v blaznici, v oddelku za javno snago itd., kjer celo odpuščajo domačine, da na njihova mesta prihajajo renjiki. Saj so slučaj, da je bil namešteneec-domačin upokojen, dasiravno bi bil še lahko opravljal svojo službo, in sicer upokojen zato, češ, ker ni več dela zanj; čez teden dni pa je bil na njegovem mestu še renjiko. In temu domačinu ni pomagala ne prošnja ne pritožba: ostal je upokojen, na njegovem mestu pa renjiko. Tako mora mestna občina plačati dva uslužbenca, enemu pokojniku, drugemu pa plačo, in to samo zato, da je dobil renjiko službo!

Ko vladajo take razmere, naj bi pa državna oblast kot nadzorstvena oblast ne storila svoje dolžnosti in poskrbela za to, da bo imel v Trstu v občinski službi v smislu državnih osnovnih zakonov pravico do kruha domačin, ne pa tujec — inozemec! Svojo dolžnost je storilo c. kr. namestništvo, ko je s svojimi odloki preprenilo nadaljno kršitev državnih osnovnih zakonov po tržaški magistratni kamori, in samo bi bilo sorkrvice pri nadalje trpelo vnebovpljive krivice, ki jih je delala laškoliberalna kamora domačemu prebivalstvu s to koruptno protekcijo renjivosti pri tržaški občini.

Zato pa je tudi ves krik in vik kamoraškega časopisa o krivicah, ki jih je baje zagrešilo s svojimi odloki tržaško namestništvo, le čisto navaden humbug, umetno uprizorjeno razburjenje tržaškega italijanskega prebivalstva in potem zunanje javnosti; če se sme krik židovskega časopisa smatrati za odmev javnosti, pa naj bi pri kralu ta humbug svetil kot čisto resnica.

Kako smešni so uprizarjalci te protestne komedije, je prav posebno jasno pokazal neki šod italijanskih strokovnih organizacij, nekega društva zasebnih uradnikov in one „Camere di lavoro“, ki itak le životari od drobtin, ki jih mečejo gospodje magistratni kamorasi iz magistratne mize. Na tem shodu so povedali, da so protestirali proti namestništvnim odlokom in je bila tudi posebna deputacija na namestništvo, kjer pa so jim — namestnik je od soten — povedali, naj pač vložijo pismo vlogo. Najsmehljivejšo vlogo je igral na shodu neki Nemec Hoenig, o katerem dosedaj Trst pač še ni čul ničesar, kakor tudi ne o kakih Debiatih, Marrasih in Scampicijih, in ta Nemec je kvasil, da so ti odloki posledica dr. Rybářevih in dr. Wilfanovih mahinacij ter nesrečne politike, škodljive Italijanom, Nemcem in Avstriji. Neki De Bermo je pripovedoval, da sta mu že 10. r. m. povedala dva — Sokola, da je namestnik izdal svoje odloke, ker je tako hotel — „Narodni dom“. Nekdo drug, ki se ga celo „Piccolo“ ni upal imenovati, pa je dejal, da je „Narodni dom“ že predložil namestništvu listo slovenskih uradnikov, ki naj pridejo na mesto odpuščenih renjikov. Ali si je mogoče misliti večjo neumnost! — Končno so sklenili, da skličejo velik javen protestni shod vseh strokovnih organizacij.

Mi smo že zavzeli svoje stališče napram tem odlokom takoj tedaj, ko so izšli, in nimamo k njim pripomniti prav ničesar drugega, nego da so popolnoma umestni, pravični, zakoniti. Naj le kamora še toliko umetno razburja laško tržaško prebivalstvo in širšo javnost, resnica ostane resnica, kakor jo je označil namestnik princ Hohenlohe v svojem odgovoru na tozadevno vprašanje praškega lista „Bohemie“, namreč: „Na vaše vprašanje mi je čast, da vam sporočam, da gre pri imenovanjih namestništvnih odlokih le za nastop proti postopanju mestne uprave, ki sprejema veliko število

inozemcev v svojo službo, kar se gotovo ne sme odobravati in kar tudi nasprotuje zakonom“.

Naj nam le odgovori „Piccolo“ in vse ono židovsko časopisje, ki se s tako vneto zavzema za inozemce v tržaških mestnih službah, koliko avstrijskih državljanov je v tako važnih občinskih službah, v kakršnih so renjiki v Trstu, n. pr. v Benetkah, ki niti oddaleč niso toliko pomena za Italijo, kakor je Trst za Avstrijo? Sicer živimo sedaj v mirnih časih in smo posebni „priljubljeni“ s svojo „zaveznico“ Italijo, taki priljubljeni, da ima ta naša „zaveznica“ pripravljenih ob naši meji celo vrsto vojnih zborov, ki „varujejo mir in prijateljstvo“; ne vemo pa, ali bi bilo za avstrijski Trst posebno prijetno, da bi imel v slučaju, ko bi to „priljubljenost“ tako zelo naraslo, da bi ga bilo treba zmanjševati z nasajenimi bajoneti in topovskimi kroglijami, na čelu tako važnih naprav, kakor je n. pr. plinarna ali vodovod, podalnike tiste Italije, ki bi v takem slučaju gotovo z vsemi svojimi silami planila po Trstu? Ne očitamo nikomur ničesar, toda — Trst bi moral v takem slučaju ostati brez vode in brez luči!

V sami mestni občinski službi v Trstu je danes uslužbenih več italijanskih podaničkov nego v vsej Italiji avstrijskih; potem naj pa še pravi kdo, da ni največji humbug ta krik o preganjanju renjikov, da ni prava prednost to komedijsko protestiranje laškoliberalne kamore proti odlokom namestništva, ki hočejo, da tudi laškoliberalna kamora za tržaškim magistratu priznava avstrijske zakone, ki imajo menda vendar tudi še veljavo za še avstrijski Trst!

Wieser se lahko smeje!

V Gorici nam naznanjajo lepaki po zidovih, da bomo imeli dne 7. septembra t. l. velikansko nemško demonstracijo tu pri nas.

Pevski zbor nemških železničarjev tukajšnje državne železnice razvije omenjenega dne svojo zastavo na trgu „Piazza giunaticca“ in ta slavnostni čin bo združen tudi s pevsko slavnostjo.

Te slavnosti se udeležijo zaporedoma vsa železničarska pevska društva ob državni železnici, začenši s knitelfeldskim in končavi s tržaškim. Mi Slovenci se skoraj ne smemo namiti in v Gorici a Nemcem je tukajšnji mestni zastop „dobrohotno“ prepustil mestni prostor „Piazza ginnastica“, kjer bodo lahko Nemci nemoteni demonstrirali proti nam. Kakor rečeno: mi Slovenci moramo biti v Gorici čisto skromni pri svojih prireditvah.

Če hoče tukajšnji naš „Sokol“ prirediti kako zabavo na planem, tedaj si mora preskrbeti zaprt (ograjen) prostor, da to ne moti občutljivosti goriških laških renegatov. — Navadno se skrivamo na vrtu med kostanjeve veje pri Katarinju. O kakih narodnih zastavah pa niti črhniati ne smemo.

Vsa drugačna pa je mera, ko gre za Nemce. Tem se pa kar dovoljuje najlepši prostor goriškega mesta.

Toda, če nastopajo goriški Lahi proti nam tako, vedimo dobro, da smo si tega največ sami krivi, ker premalo skrbimo, da bi se ti ljudje enkrat spametovali in nehali demonstrirati proti nam.

Z druge strani pa moramo to nemško demonstracijo razumeti kakor odgovor na shod, ki so ga bili sklicali slovenski železničarji pri „Jelenju“, kjer so povedali javno, kar so imeli na srcu.

Tako odgovarjajo višje instance pri nas na vložene resolucije!

Wieser se res lahko smeje, ko vidi, da mu cela narodnostna večina v deželi ne more do živga.

No, kaj res ni nobenega sredstva, s katerim bi se dalo proti germanski nasilnosti kaj doseči.

Edino sredstvo bi bilo; odločen nastop vse jugoslovanske delegacije v parlamentu. Vlada pa dobro ve, da se ji tega ni bati, kajti poskrbela je po svojih ljudeh, da se mi danes raje ravšamo za „načela“, nego pa da bi se skupno uprili nasilnemu Germanu, ki dan za dnev krči naše narodnostne meje in nas slednjič izriva iz naše rodne grude. Potem bodo rešena „načela“, a rešeni bomo tudi mi vsega zla — ker nas ne bo več!

Zgodovina pa bo pisala: tu je živela nekoč narod, ki se je toliko časa boril za načela, da se je slednjič sam pogubil, ker se ni držal načela: „Sloga jači, nesloga tlači“.

Pogreb rodoljuba Fr. Babiča.

(Izv. poročilo: Nadaljevanje.)

Ljubljana, 24. avg. 1913.

Med špalirjem Sokolov, raznih narodnih društev in zastopnikov številnih korporacij je obstal v Šiški voz s krsto. Tam se je poslovil od pokojnika v imenu vseh

ljubljski podžupom dr. Triller s sledečim nagovorom:

Fran Babič!

Kot zvest sin svojega naroda si živel, kot dobitnik svojega naroda si nas zapustil. Kar si pridobil v dolgih letih težkega, poštenega boja, dal si svojemu narodu, ko si čutil, da je prišla ura Tvoje ločitve. Dovolimo Ti je hvaležna, hvaležen Ti je narod slovenski. Hvaležen Ti obljublja, da bo obrnil ta Tvoj velikodušen dar za boj za pravico, da bo čuval ta Tvoj dar kot dragoceno seme, iz katerega naj vzklje tista narodna zavednost in jeklena značajnost, ki je dila Tebe v tako veliki meri. — Ko jemljemo slovo od Tebe ob Tvoji krsti, nas ne navdaja malodušna sentimentalnost; obljubljam Ti, da ostanemo zvesti Tvojemu idealu, da bomo trdi, neizprosni in jekleni, kadar gre za čast našega naroda. — Težki so časi, v katerih si nas zapustil. Toda Ti nisi izgubil vere v bodočnost, nisi izgubil zaupanja. Tudi mi ne smemo gledati s temnim pogledom v bodočnost. Z zaupanjem zremo naprej, ko bo zasijal beli dan ud po poljanah slovenskega naroda. ki je žal še tako gosto obdan z meglo. — Z bogom kremenita slovenska duša! Blag Ti spomin!

Govoru so sledili tisočeri Slava klici.

V Kranju.

Ob 6. zvečer je dospel voz s krsto spremljan z vozom v venci v Kranj, kjer se je ustavil pred rojstno hišo dragega pokojnika. Sprejem v Kranju je bil veličasten. Udeležila so se ga vsa kranjska narodna društva in korporacije z deputacijami in zastavami. Iz Ljubljane in drugih krajev so prispele v Kranj: Sokol Ljubljana, Ljubljana I. in II.; deputacija „Sploš. slov. ženskega društva“ iz Ljubljane, Slov. zdarsko in tatarsko društvo, Narodna socialna zveza, napredna politična društva, Branibor, Akademija, klub naprednih obč. svetnikov in razne moške in ženske CM podružnice. Dalje so prišli zastopniki CM podružnice iz Škof. Loke, Oledališkega društva iz Jesenic, Sokola in tamb. društva iz Jesenic itd. Zastopana je bila cela Gorenjska. Pred hišo je zapel moški pevski zbor „Čitalnice“ žalostnko „Blagor mu“ naka se je pomikal veličasten sprevod po klancu v mesto, čez glavni trg in od tod na Kranjsko pokopališče, kjer so položili krsto v rodniško rakev.

Med tisočeri klici „Slava mu“ se je zaprla rakev za vrhim rodoljubom in ginjene ter navdušene množice so se razšle ter odnesle s sabo v srch neizbrisen spomin na dragega pokojnika, spomin, ki bo ostal med narodom slovenskim večen.

Madjarski upljo na zunanjo politiko Austro-Ogrske.

„Zunanji urad avstro-ogrške monarhije je napravil tekem balkanske vojne marsikako veliko pogreško; največja pa ostane prihranjena baš za konec. Z zahtevo po reviziji bukeškega mirovnega sklepa je spravil grof Berchtold sebe v največjo zadrego, iz katere si konečno ni mogel drugače pomagati, nego da je brezpopojno odstopil od zahteve po reviziji. Protislovja, v kateri se je zapletla avstro-ogrška zunanja politika tekem balkanskih vojen, veliki diplomatični pogreški, ki jih ima zaznamovati naš urad za vnanje stvari, vse to pojasnjuje zadnji pogrešek.“

Težičje zunanje politike monarhije je zadnje čase na Ogrskem. Odkar je grof Tisza naslednik Lukácsa v ogrskem ministrskem predsedništvu, je grof Berchtold začel popolnoma pod vpliv Ogrske! Sedaj stoji naša zunanja politika popolnoma v znamenju madjarizma, vsa politika se dela z madjarskega stališča in ne več z avstrijskega. In ta madjarska politika ne dopušča, da bi se monarhija — kakor se jih veseli naša zaveznica Nemčija — veselila velikih uspehov, ki jih ima zaznamovati Rumunija. Rumunija z madjarskega stališča ne sme biti močnejša! Radi tega je Tisza dosegel pri Berchtoldu, da se dela našo zunanjo politiko le v interesu Bolgarske. To je bilo vzrok zahteve po reviziji, ki je tako klavarno propadla.

Tako uveljavila nesrečna madjarska nasilna politika v državi krone sv. Štefana svoj škodljivi vpliv na zunanji položaj naše monarhije. Grof Berchtold je bil prešibek, da bi vzpostavil proti madjarski politiki specialno avstrijsko, in avstrijska vlada je bila preveč brezbržna, da bi bila zastopala poleg madjarskih vplivov tudi svoje stališče.

Pripomniti moramo, da ta članek ne izvira iz našega uredništva, temveč iz peterske — dunajskega dopisnika berlinske „Tägliche Rundschau“.

Domače vesti.

Osebnost. G. dr. Venceslav Mangarullo, odvetniški kandidat pri g. dr. M. Lajnju v Pulj, je napravil dne 25. t. m. odvetniški izpit z izvršnim uspehom. Čestitamo!

Razpisane štipendije. Z začetkom šolskega leta 1913/14 se podeli 5 državnih štipendij za Istro gimnazijskim dijakom,

Istranom, (izvzeti so otoki), ki se nameravajo posvetiti duhovniškemu stanu. Štipendije znašajo po K 168 — letno. Prošnje do 30. septembra t. l. namestništvu v Trstu.

Cittadini, nessuno non deve mancare! Tako je pozival neki italijanski list tržaške italijanske meščane radi nedeljske jubilejne slavnosti „Del. podpornega društva“. Tako jasno, da je moral razumeti tudi najzabitejši kamorasi, da je bilo povedano, kaj zahteva kamora od njega: pride naj in naj napada in insultira naše pošteno slovensko delavstvo! To je bilo torej odkrito pozivanje na vršenje činov, kaznivih po zakonu, to pa tembolj, ker so si morali in so si gotovo tudi bili ti brezvestni hujšakci popolnoma v svesti posledic, ki bi bile neizogibne, ako bi si kdo upal žaliti našega delavca ali položiti roko nanj, ali pa insultirati zastavo, ki jo naši delavci cenijo in ljubijo kakor viden simbol njihove lastne vrednosti, njihovega človeškega in narodnega — samospoštovanja.

In ta poziv h kaznivim dejanjem, k trivolni igri z — ogulem, k dogodkom, ki bi mogli prinesiti največjo nesrečo — ni bil konfisciran. Pa ne mislite nikar, da se jedimo radi tega, ali da hočemo izrekaati grajo cenzuri. Nikakor ne. Se zadovoljni smo. Saj ravno ta poziv je tako neizrečeno karakterističen za te naše ljute sovražnike, saj jih kaže v pravi luči — divjakov s srci, polnimi pobesnelosti in brez vsacega znaka človeške civilizacije. Pokazal pa je ta poziv še nekaj drugega, kaj dragocenega, kar naj bi si naši vladni krogi debelo zapisali in podpisali v svojih beležkah. Nessuno non deve mancare! — so klicali ti pozivalci na poboje. In res so — manjkali vsi! In res se je slavnost izvršila brez vsacega incidenta, kajti enega živlža z okna tam visoko gor blizu strehe pač ne bomo smatrali za resen in nevaren incident. Jasno je torej, kako sleparjenje je to, kadar italijanski časopisje kriči v svet kakor tolmachi čustvovanja meščanstva in kako nepotreben je tisti strah naših oblasti pred „razburjenjem“ meščanstva. Razburjenih je le par žurnalistov, ki jim je razburjenje in ščuvanje v rokodelstvo, in razburjeni so le kamorški krogi, ki jim je le do lastne pozicije in do tistega — korita, ki se jim odmika čim dalje bolj in ki bi se jim odmaknil popolnoma, čim bi prišlo do medsebojnega spoštovanja med italijanskim in slovenskim meščanstvom! Tega se boje kamorasi in zato ščuvajo meščanstvo k razburjenju in sovraštvu. Miru se boje in razmer v znamenju tolerance! Ali pa naj se tudi državne oblasti boje miru, one, ki so dolžne v prvi vrsti delovati na to, da pride do miru med državljani. Saj se le iz mirnih normalnih obošalev more razvijati delovanje in snovanje na korist prebivalstva in države.

Nessuno non deve mancare! In vendar jih ni bilo! To je v pouk, ki naj bi služil oblastim v ravnanje.

Dajte jim kruha! Te dni se vračajo naši sinovi in bratje, ki so morali vsiliti vojaško službo, zapustivši doma stariše, žene, otroke in službe. Marsikdo ni dobil prejšnje službe, ker ga gospodarji-trgovci niso mogli čakati skoraj leto dni.

Poveljniki so vojakom naročili, naj se, ako potrebujejo službe, obrnejo na občinska oblastva, da jim preskrbe potrebnega zasluzka.

V Trstu bo gotovo cela vrsta uradnikov in delavcev, ki bo potrebovala pomoči. Svetujemo vsem, naj gredo k županu ali njegovim namestnikom, da jim poskrbe službe. Kako pa župan poskrbuje delo svojih občinarjev, sporočimo v posebni notici. Povedano pa bodi že sedaj, da župan ima kruha za Tržačane, ker ga mora dati tujim državljanom, kakor kaže sedanja gonja proti naredbi namestništva v obrambo domačinov.

Kaj značilna govorica. Pišejo nam: Po mestu je razširjena govorica, da je tržaška lahonska kamora sama sprožila misel, naj bi se odpuščilo iz občinske službe vse uje podalnike. Kamora da je storila to z namenom, da preskrbi službe osem 48 uradnikom, ki bi morali izgubiti kruh potem, ko država prevzame vse izterjevanje davkov, kar se zgodi z dsem 1. januarja 1914.

Mi ne trdimo nič, ampak sporočamo le to, kar se govori. To govorico smo čuli od raznih oseb in se o tem govori celo v tramvaju ter po javnih lokalih. Kamora je sposobna tudi za kaj sličnega! — Če ima ta govorica kaj resne podlage, potem je sedanji krik radi znane namestništvene ar.dbe najgusnejša komedija, kolikor smo jih videli doslej v kamoraškem, na pajcadah tako bogatem življenju.

Nemci za renjike! Tudi Nemci so se pridružili z velikim ropotom zboru laške kamore v zaščito renjikov. Tu le eno vprašanje na nemško adresu: Kako bi jim bilo njim, če bi n. pr. mestna občina ljubljanska namestila par sto — Rusov po občinskih službah? Kako bi Nemci sprejeli to? Kaj? Ali bi oni priznali, da je to popolnoma pravi in v redu! Mari pa je Italijan — čem — posebno pa s svojimi srce — bližje avstrijski državi? Ne bomo dalje zasledovali tega vprašanja, pač pa beležimo tu par zgodovinskih resnic: prva je ta, da z Rusijo ne le da nismo bili nikdar v krvavih vojnah, marveč nam je sosednja slovenska država prihitela na pomoč v najkritičnejših

trenotkih, a druga resica je, da je vsa zgodovina življenja med Avstrijo in Italijo zgodovina samih krvavih borb, v katerih so reke avstrijske krvi namakale sedanje italijanske poljane in da tudi danes še Italija pripravlja roko, ki naj v danem trenutku poseže po avstrijskih teritorijih. Po tej konstataciji historične resnice in pa po dejstvu, da se Nemci zavzemljejo za renjiko, moramo tudi ceniti naših Nemcev — avstrijski patrijotizem!!

Seja mestnega občinskega sveta. Za četrtek, dne 28. t. m., ob 7.30 zvečer je napovedana seja mestnega občinskega sveta po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila. 3. Predlogi jurističnega odseka glede ukrepov vsled naloga na odpuštilje občinskih uradnikov in ozemcev. 4. Predlogi mestne delegacije za prihodnjo operno sezono v Verdijevem gledališču. 5. Predlogi mestne delegacije, da se podreje neposrednemu nadzorstvu mestne delegacije sledeče občinske naprave: vodovodi, javna snaga, ulične železnice in bolnišnice ter se ustanove v ta namen posebni stalni odbori. 6. Volitev namestnikov za posamezne odseke mestnega občinskega sveta. 7. Volitev kuratorija mestnega muzeja za zgodovino in umetnost. 8. Volitev štirih članov prizivne komisije za davek na večjo vrednost zemljišč. 9. Volitev stalnih komisij za plinarstvo, vodovode, javno snago, ulične železnice in bolnišnice.

Odpravite nevarnost! Ob cesti za borovci proti Bazovici je svojedobno neki Seles sezidal obširno poslopje. Ker je mož menda delal, ne da bi imel oblatvenega dovoljenja za to in ker je bila stavba zelo pomankljiva, so mu odrekli kolavdacijsko dovoljenje. Stavba razpada že dlje časa. Streha je skoraj vsa razrušena. Zidovi imajo velike razpoke in so se deloma že tudi podrli. Ker je stavba na samem in nima nikake ograje, bi se lahko dogodilo, da bi kak mešan ali tujec v kakem neurju iskal pod temi podrtnimi zavesami, a bi prav lahko našel nesrečo, ako ne celo smrt! Ker je mestni magistrat opozorjen na to nevarnost in ker se lastnika prav lahko dobi, upamo in tudi zahtevamo, da se ta nevarnost odstrani, ali vsaj ogradi.

Opazovalci.

Tržaška mala kronika.

Trst, 26. avgusta.

Otrok pod vozom. Danes dopoldne nekako ob polni enajstih je videla neka Karmela Tavčerjeva, da vozi po ulici Ponziarova voz, v katerega je bil vprežen vol. Tavčerjeva, ki stanuje v Zg. Čarbolji št. 156, je imela na rokah svojo dveletno sestro Lidijo in jo je posadila na voz. Punčka pa se je prekopicila in je padla tako nesrečno pod voz, da je šlo kolo čez njo. Neka Gizela Mahorjeva, ki stanuje v isti hiši, je hitro odpeljala ubogege otroke na rešilno postajo, pa je bilo revče že mrtvo, preden je prišla tjakaj. Trupelce so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Justu.

Vlom v črevljarno. Snoči je bil aretiran v bližini Lloydovega arzenala 25letni kotlar Adolf Habermann, stanujoč v ulici Capitelli št. 15, ker je z nekim tovarišem, ki pa ga policija dosedaj še ni zasledila, ker se mu je posrečilo uti, vlomil v črevljarno Petra Podbrška v ul. Lloyd št. 8. Tatova sta ukradla 53 parov moških in ženskih čevljev, 25 parov otroških in 11 kosov usnja. Poleg tega pa sta odnesla še srebrno uro z veržico. Vse škode je bilo okrog 1000 K. Policija išče sedaj še Habermannovega tatinskega tovariša.

Zaradi goljufije. Včeraj je bil aretiran 30letni mornar Alojz Antonini, rodom iz Dalmacije, ker je pred dvema mesecema osleparil nekega izseljenca za 300 K. Bil je to neki Tomo Jakovac. Antonini je priznal svoj zločin.

Ukradel je kolo. Aretiran je bil 29letni mizar Anton Kočvar, stanujoč v ulici della Tese, ker je ukradel predvčeršnjim pismonoši Aleksandru Predončanu kolo, vredno 150 K. Kočvar je hotel prodati kolo za 50 K, a ko so ga aretirali, je dejal, da je kolo dobil od nekega prijatelja.

K umoru pri Sv. Jakobu. Danes popoldne se je ob velikanski udeležbi občinstva vršil pogreb Emilije Bitjakove, ki je po tako nesrečnem slučaju prišla ob svoje mlado življenje.

Ražmova soproga Zoe, ki je s svojim vlačugarstvom zakrivila vso to nesrečo, je snoči vendarle prišla zopet v svoje posebno stanovanje v ulici del Ponte. Bilo je sicer že precej pozno, toda policijski agent, ki mu je bilo poverjeno nadzorovanje njenega stanovanja in je opazil njen prihod, jo je nemudoma obvestil, naj pride zjutraj za policijo. Danes zjutraj je prišla na policijo in je priznala, da je v resnici imela ljubimca. Na policiji so jo tudi opozorili, naj bo pripravi, da jo zasliši preiskovalni sodnik. Ker je ljudstvo pri Sv. Jakobu, kakor je pač umljivo, precej razburjeno vsled tega groznega dogodka in se je Ražmova gotovo bala, da ne bi ljudstvo morda demonstriralo proti njej, se je pripeljala k policijskemu komisarijatu v zaprtem vozu in se tudi tako odpeljala. Posebno lahko jej pač ni bilo pri srcu.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Danes zvečer ob 8. uri seja vaditeljskega zbora. Pridite vsi!

Ambrožič, nač.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu. — Nocoj ob 8.30 odborova seja; v soboto ob 9 zvečer pevska vaja.

Mandolinistična skupina „Viktor Parma“ ima svoj II. redni občni zbor v nedeljo, dne 31. t. m. v društvenih prostorih gostilne „Jadras“ pri Sv. Jakobu. K polnoštevilni udeležbi vabi vodstvo.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje za petek dne 29. t. m. zelo važno odborovo seja. Vabljeno so vsi odborniki, namestniki in celo nadzorstvo. Gre se za jako važno stvar. Odbor.

Vesti iz Goriške.

25letnica briske podružnice CMD v Biljani. V nedeljo 31. t. m. se bo vršila torej slavnost v proslavo 25letnice obstanka naše briske podružnice CMD. Zanimanje za to izredno slavnost je po vseh Brdih veliko in upati je, da bo ta dan — dan manifestacije narodne stvari v Brdih. Če kje, so v Brdih neugodna tla za obstoj društev, ker je življenjska borba velika. A narodno zavedni Brčji ni pustil pasti podružnice CMD. Skozi četrto stoletje so znašali revni in premožni kamenčke domovini na oltar. Čuvali in negovali so narodni čut iz ljubezni do svojih rodniških mater iz ljubezni do naše krasne domovine. In res! Ohranili so nam prepotrebno podružnico skozi dolgo dobo 25 let pri življenju svežno in čvrsto, pri življenju za narod.

Rad, prav rad bi vedel za imena vseh onih, ki so stali ob ustanovitvi v prvih vrstah, žalibog pa mi ni dano, da bi zamogel danes napisati njih častita imena in jim izkazati našo hvaležnost. Le eno ime je ostalo vsem Brčjem v živem spominu. In to je bil blagopokojni g. vikar Žnidarčič. Z velikim spoštovanjem spominjamo se mi Brčli na tega častitljivega, pred kratkim časom v St. Petru pri Gorici umrlega rodoljuba. Kako so bile njegove besede polne ljubezni do rodne grude, do našega zatiranega naroda, to ve povedati sleherni, ki je kdaj govoril s tem buditeljem Brčev. Do zadnjega ostal je zvest član naše briske podružnice CMD in s tem pokazal, da tudi duhovnik more in mora skrbeti za našo narodno posest! Od prihoda pok. g. Žnidarčiča dalje se je začel v Brdih prepoved v narodnem duhu, zato šteje naša briska podružnica CMD z njegovim odhodom nenadomestljivo izgubo. Slava njemu!

V zadnjih letih pa je deloval neumorno v prosep naše podružnice g. R. Oreš. On je takorekoč spravljal v pravi tir vse delovanje. Pri tem se ni strahnil ne truda ne drugega, temveč le eno mu je bilo pred očmi: „Ne samo kar velevala mu stan — kar more, to mož je storiti dolžen“. Prihujal se je bil Brčcem in naša briska podružnica CMD je vzcvetela. Žalibog, da nam je tudi tega narodnega delavca usoda službe odvzela. Spominjamo se ga s hvaležnim srcem.

O Slovenija! Le malo imaš pravih delavcev! A ti so jekleni možje — neizprosni bojevniki na braniku naše rodne grude. Zato jim bodimo iz dna srca hvaležni in podpirajmo njih idealno, do naroda ljubezni polno delo!

Našli so se rodoljubi, ki so celih 25 let znali in vedeli ceniti pomen in namen prepotrebne podružnice CMD v Brdih. Skrbeti moramo, da naša podružnica čez 25 let, t. j. ob 50letnici združi v svojem okrilju vse brško rodoljubno prebivalstvo. Naj

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 prtiličje.

Dražba, ki se bo vršila na licu mesta v Barkovljah, ulica Panzera št. 102, danes 27. t. m. od 9—11 predpoldne:

Obleke in rabljeno žensko perilo, čifoniers, postelja, očna omarica, umivalnik, ura, stolice, modiljoni, miza, planino s skrižanimi stranmi „L. Magrini & figlio“, divan in naslonjači, peč, kuhinjska steklena omara.

Od 3—5 popoldne v dvorani za sodne dražbe:

Umivalnik, mizica, nočne omarice, stolice, police, zavese, pokrivala, podnožniki, srajce, prti in prtiči ter brisače.

Za snago in desinfekcijo stanovanj

se priporoča svetovnoznano mazilo za parkete znamka „MONDIAL“. Na prodaj v vseh prodajalnicah. — Druga specialiteta

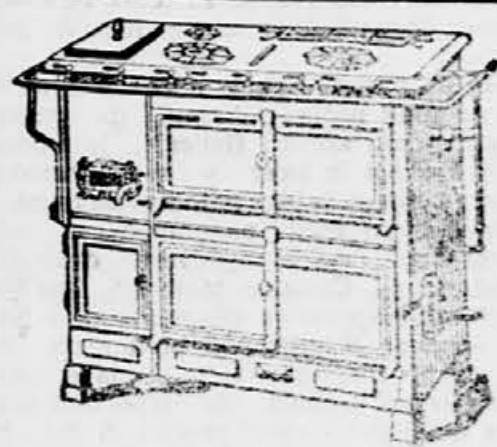
čistilo za čevlje in kovine.

GAZULLI, & Co. TRST

Ulica Carpison 2, Tel. 13-06.

Delniška družba Greinitz

Trst, Corso 18.

Štedilniki na plin. Aparati na plin za kuhanje

odprti in zaprti v vseh velikostih in vsake oblike.

— SOLIDNO DELO. —

Tvorijo največjo gorkoto z malo uporabo plina.

Dobro znani in edini narodni urar in zlatar

ALOJZI POVH

naznanja slavnemu občinstvu, da se preseli z 24. avgustom od ul. del Rivo št. 62t. v novo hišo na trg Barriera vecchia št. 3, ter upa, da s tem zadovolji občeli želji svojih številnih cenj. odjemalcev — s toplo priporočbo

ALOJZI POVH.

Franc Pirec

Trst, ulica dell' Industria št. 3

uljudno priporoča cenjenemu občinstvu svojo

PEKARNA

Večkrat na dan svež kruh. Zaloga moka vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Slaščice in raznovrstni biškoti.

MORANA je pripoznano najbolje sredstvo za uničenje sten in druzega mrčesa. Dobiva se po raznih mroditnicah in pri zagatelnju Skrinjar, Ferriera 37, I. 1632

Velika zaloga dvokoles in divalnih strojev, gramofonov, orkestronov pri **Batjel-u**, Gorien, Stelma ulica št. 3 in 4. Mohanica dolavica. — Predaja na obroke. Čestiti franke. Velika zaloga vsakovrstnih strojev rabljenih po ceni

Franc Štrancar

gostilničar v Trstu, ul. Giuliani 32 priporoča cenjenemu občinstvu svojo

GOSTILNO

v kateri toči pristno vipavsko domače vino lastnega pridelka, ter istrsko in druga vina. Domača kuhinja. Vse po zmernih cenah. Priporoča se cenjenemu občinstvu za obisk.

Dr. Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Sprejema od 12. do 1. in od 5¹/₂ do 6¹/₂ pop.

HELVETIA

Velika zaloga gramofonov

Trst, — ulica Barriera

vecchia 19.

Vedno v zalogi velika izbor slovenskih in hrvatskih plošč od kron 2.50 naprej. Vedno nove plošče najboljših vrste. Gramofoni na obroke.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Fran Malis

diploimiran krojač na učnem zavodu za prirezavanje, dovoljenem od o. kr. nižavstr. nam.

TRST, ulica Tor S. Piero 4.

Krojačnica in zaloga sukna.

Obleke po zmernih cenah.

Vzorna in solidna izorštev.

PODRUŽNICE
v Avst.-Ogrskej
DUNAJ
PRAGA
TRST
INOMOST
BUDIMPEŠTA

Najnovejši svetovni zavod za
trgovske informacije

R. G. DUN & Co

CENTRALA !!!
NEW-YORK
Glavna ravna-
telstva Evrope
BERLIN
LONDON
PARIZ

Novi, prostornejši, in obširnejši urad
PODRUŽNICE V TRSTU se nahaja od
24. avgusta 1913 v prvem nadstropju
Palače „Riunione Adriatica“
vogal Corso - Ulica Sv. Antona št. 1,

Ustanovljena 1. 1848

287 letnih podružnic.

prejine sedaj ob 35letnici slehernega Brca oni čut — narodni čut — ki nas zove na branik, v boj proti prodirajočemu sovražniku. Naj se zbudi v srcih vseh Bricev oni idealizem, ki nam velevala hvaležnost do svoje rodne matere, ki nas je učila naš mili slovenski jezik.

Sedaj ob 25letnici ključem vsem, dragi rojci ki Brici: Zagrabite orožje in stopite v bojne vrste narodnih bojevnikov! Spominajte se, kako so bili vaši pradedje zatirani, vkovani v verige suženjstva in tlačanstva našim narodnim nasprotnikom. Otresli smo se teh spon vsaj v toliko, da sedaj prosto dihamo. Bojujmo se neustrašeno dalje do osamosvojitve na gospodarskem polju, do emancipacije na šolskem in posvetnem polju. Naj nas prežine duh in zavest, da je naša Družba sv. Cirila in Metoda res samo šolska družba, ki res skrbi na šolskem polju za naš narod in ob 50letnici bomo videli krasne uspehe.

V tem imenu praznujmo v nedeljo 31. t. m., 25letnico naše briske podružnice CMD!

Vesti iz Istre.

V. redna skupščina hrvatsko slovenskega akad. društva „Istra“. Dne 17. t. m. so se zbrali mnogoštevilni člani društva „Istra“ v „Narodnem domu“ v Pazinu. Predsednik kol. Božo Francić je otvoril skupščino, pozdravil navzoče ter omenjal mučnega in težkega dela, ki ga je imel odbor v minoletem letu. Odbor je bil prisiljen, da izčisti društvo od takozvanih članov, ki ne vrše niti najprimitivnejših dolžnosti. Ker brez materialne pomoči ni velikih moralnih uspehov, si je odbor živo prizadeval, da polži temelj denarnemu fondu v društvu, kar se mu je tudi posrečilo do neke mere.

Poročilo o vsesplošnem delu je podal tajnik, kol. Sučić. To nam pravi, da je v „Istri“ še mladih in delavnih ljudi, ki bodo vse žrtvovali za uresničenje narodnih naših idealov. Dočim so bili dijaki-otočani glasom poročila o III. redni glavni skupščini slino nemarni, pa se more reči, da je bilo društveno delo v tem letu v glavnem koncentrirano na otokih. Tako so dijaki priredili v Dobrinju v Istri štiri predavanja, tri za bave za ljudstvo, dva večja izleta s sosednjimi mladenci v sosednja sela, razpečali okoli 1000 eksemplarov „Pučke Prosvjete“ itd. Razum tega ne smemo zamolčati, da so isti dijaki mnogo delovali v širjenju sokolskih idej v svojih krajih. V kontinentalni I tri so bila tri predavanja v Draguči ter poučen tečaj v Grunaldi. Ustanovili sta se dve knjižnici: ena v Premantur pri Pulju, druga v Kastvu; potemtakem vzdržuje „Istra“ dvanaest knjižnic s preko 2000 zvezkov. Večina teh knjižnic vspeva povoljno, a da so nekatere zapuščene, je tem kriv največ ana fabetizem v dotičnem kraju. Z ozirom na to so si vzeli člani „Istre“ za glavno nalogo, da v vseh krajih Istre, kjer so knjižnice, prirede predavanja da pokažejo narodu v obliki predavanj, kako blago se nahaja v knjigah. Blagajniško poročilo je podal kolega Raner in je razvidno, da smo dosegli v materialnem pogledu, znaten uspeh. Gotovega denarja, ki je naložen v štirih hranilnicah, ima „Istra“ K 536 58. Za naše skromne potrebe lepa sotočica. V denarnem pogledu nam je pomogla v tem letu izdatno mati-dežela Hrvatska. Tako se ras je hrvatska narodna straža spomnila z lepim darom 100 K, prva hrvatska v Zagrebu 50 K. Manje svote smo dobili od raznih društev in zavodov, ki se jim tem potom najprilicnejše zahvaljujemo.

Po poročilu revizijskega odbora, je bil enoglasno sprejet absolutni in je skupščina izvolila novi odbor, ki je sedaj sestavljen takole: Predsednik Fran Raner, stud. med., podpredsednik Ivo Anečić, pravnik, tajnik Mijo Iveša, abiturient, blagajnik Ernest Štrpin, pravnik, knjižničar Mate Gržević, stud. agr., odbornika Božo Semulić in Ante Depato, abiturienta. V revizijski odbor: Božo Francić, cand. iur. in Niko Sučić, stud. med. V častno razsodišče Srečko Zugla, absolvirani pravnik, Maksimilijan Určič, stud. med. in Fran Klarić, absolvir. pravnik.

Pri zadnji točki dnevnega reda, eventuala, je bilo sklenjeno, da se iz imena društva briše beseda „ferjalno“, ker „Istra“ ne deluje samo v počitnicah, marveč skozi vse leto. Vsled tega sklepa se bo društveni naslov glasil odslej: Hrvatsko-slovensko akademsko društvo Istra.

Razpravljalo se je o združenju istrskih klubov na Dunaju in v Zagrebu z našim društvom. To vprašanje je glavna skupščina prepustila novemu upravnemu odboru. Potem je kol. Aničić priporočil članom, naj čim več razširijo med narod kolektor, ki ga je izdal ABC klub v Zagrebu, in potem, ko je pozval vse skupščinarje, naj se nekoliko bolj približajo srednješolskim in mlademu učiteljsstvu, se je predsednik kolega Raner zahvalil za vse dobre nasvete, ki so nam jih dali poedini člani. Nemilo pa nam je bilo, da nas, razum g. Opašića, ni nikdo posetil iz občinstva. Skupščina je bila zvršena ob 3 1/2 popoldne.

Drugo slovensko deželo.

Velika narodna slavnost v Ptuj. Veliko slavnost, ki bi se imela vršiti dne 14. septembra t. l. tik pred durmi nemške postojanke Ptuj, smo morali opustiti. Bratska sokolska društva so za letos že toliko zaposlena drugod, da nam ne morejo priti na pomoč.

Ker pa ptujski Sokol hoče ob svoji 5-letnici na vsak način pokazati, da razvija vsaj razmeroma krepko življenje, je sklenil, prirediti v Ptuj in sicer v vseh prostorih Narodnega doma veliko narodno slavnost. Z veseljem mu priskočijo na pomoč vsa ptujška narodna društva: „Pevsko društvo“, „Podružnica sv. Cirila in Metoda“, Narodni „Pivec“ itd. Naprosi se gospoda dr. Stuhca, znanega slovenskega baritonista, da zapoje nekaj solo-spevov in bratsko mari-borsko pevsko društvo, da izpopolni program z odličnimi svojimi močmi. Svirala bo priznana narodna godba, ki šteje 26 mož. Da je na sporedu ples, šalja pošta in sročolov, se pač razume samo po sebi. Digne se naša narodna samozavest in razveselimo se z veseljem pravih slovenskih ljudi, ko bomo Vas, bratje in sestre od blizu in daleč, mogli pozdravljati v svoji domači hiši, to je v Narodnem domu ptujskem dne 14. septembra t. l. ob 3. uri popoldne. Na veselo in mnogobrojno številno svedenje!

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besedo. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 v. Plača se takoj izročena oddelku.

Dve mladoletni gospici odavetega Ivana, revnega stanu in sili večnega dela, želive se seznaniti z bogatim in lepim gospodom. Le resne ponudbe pod „Ljubezem“ na postereatante Sv. Ivan. 1837

Ženitna ponudba. V avrhu prevzetja večjega obrta v Cetinju (Crnogora), iščem pošteno od 20—30 let staro dekle s par sto krunami v svrhu možitve. - Tajnost zadržana. 1833

Preda se po ceni 200 klt. zemljišče blizu portaje Rocol. Naslov ulica Mobin a vento št. 11, čevljarnica. 1835

Proda se zemljišče v mestu, 188 sežnjev, sravnano. Krasen razgled. Načrt za gradnjo hiše odobren. Pojavnika: San Giusto št. 16, Io. 1836

Mesto išče učenec natak, star 17 let. Zahteva kron 25.— plače. Naslov pri Ins. oddelku Edinosti 1838

Ples v Merčah pri Sežani bo v nedeljo dne 31. t. m. Svira godba na pihala iz Sežane. (24 mož). Začetek ob treh popoldne. 1834

Soba meblirana se odda v ulici Commercialerstr. 18, I. nadstr., levo. 1832

Odda se meblirana sobica takoj ali prvega septembra. — Ulica Farneto št. 44 mezzanino 20. 1830

Inteligentna : dobro izurjena stenografinja slovensko - nemškega jezika z večletno prakso želi premeniti službo. Cenjene ponudbe pod šifro „V. B.“ na Inseratni oddelku Edinosti pod 1829. 1829

Priporočljive tvrdke.

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarne, mlekarne in drugi obrti: obrati, hiše, vile itd. Pojavnika daje Kolaršič, ka varna Corso od 9—11. 3—6 telefon št. 825. 41

Medeni modiljoni za zavese, Kr 350. - Potrebščine zmaltirane in iz sluminija, leseni predmeti in železnine za domsko uporabo, po cenah, da se ni bati konkurence. — Obrnite se samo do Umberto Cesca, ulica Caserma št. 14. 1832

Anton Turk, edina slovenska žganjarna iz nejša vsakovratni likerji, se nahaja v bližini „Narodnega doma“ v Trstu, ul. Carlo Ghega 10, vogel ul. Cecilia. Edina zaloga dalmatinskega tropinovec. Razpošilja tudi na deželo.

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Anton Novak, brivec v Trstu, vedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Knjigovoznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vsa knjigovozna preprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1760

Izpadle lase kupujem ter izdelujem vsakovrstne najmodernejša lasna dela. ANDREJ ROJIC, ul. Acquedotto 20. 1752

Restavracija „Alfa Stazione“ TRST, Trg pred južnim kolodvorom 3. — Najugodnejša restavracija za potnike in za meščane, ker je v bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod neonom svež zrak. — Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborna briško vino. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cene zmerno. — Lastnik Anton Andrijančič, bivši vratar Hotela Balkan.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata 13. Damaka krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno.

„SPARKLET“

za takojšnjo prirejanje vseh mrslih žumečih pijač, kakor sodovke, limonade, žumečih belih in rdečih vin, kakor tudi umetnih mineralnih vod z dodatkom mineralnih ploščic

trgovina in industrija železa deln. društvo Greinitz TRST

Brivska dvorana. Slavnemu oččinu, stva, posebno iz Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro potrebo jamči Štefan Vukomanović, brivec.

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cernica Trst, ulica Olmo št. 12 1730

Ženske lasi izčešljane in rezane, kupujem po dobri ceni. A. Šebek viaulinar, Trst, via Carducci 9. 1862

Pohištvo in tapetarije po že znano nizkih cenah, katere se ne dobi drugje. Spalne sobe iz vsakovrstnega lesa, rezane od 380 kron naprej. Jedilne sobe od 440 kron naprej. Nova zloga S. EROD, ul. Squero nuovo 7, I. nadstr. na strani poštnice palače. Po dogovoru olajšanje plačevanja. 1468

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst, ulica Geppa št. 10, I. n.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, zivinskih in drugih tehtnic za trgovino in obrt, stavbo in umetno ključavnice

IVAN REBEK Celje, Poljska ulica 14 priporoča svoje tehtnice. Ceniki na razpolago brezplačno in franco.

PISARNA

DRA JOSIPA MANDIČA

se je preselila

v ulico Caserma št. 17, I. nad. (nad Gorenjčevo knjigotržnico).

Odvetnik dr. Ivan Kimovec

ima sedaj svojo lastno pisarno

Trst, Piazza Caserma 5, I. nadstropje,

v hiši turškega konzulata napram vojašnici.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban Trst, ulica S. Anastasio 22.

TELEFON ŠTEV. 21-84

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE

električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovodov.

Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk.

Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izbrana kuhinja in budjojeviško pivo (ali glavobola). Zmerno ceno.

Restavracija - Hôtel Balkan (: Piazza : Caserma)